

Trouw, onderscheid je, met een redactie Oorlog en Vrede

Oorlogstaal klinkt alom in de media. Over vrede, hoe je die bereikt en hoe het dan verdergaat, hoor je veel minder, schrijft Nico Kussendrager. Waar blijft de vredesverslaggever?

Nico Kussendrager is oud-redacteur buitenland Trouw

Waar blijft de vredesverslaggever? Oorlogstaal overheerst in de media: wapens, wapens en nog meer wapens. Vrede valt kennelijk alleen te bereiken door ons ertegen te wapenen. De Brief van de hoofdredactie (*Trouw*, 15 maart) citeert een lezer die serieuze aandacht mist voor alternatieve zienswijzen op de trend van herbewapening.

Wat moet een vredesjournalist in zijn mars hebben? Hij kent de drie fasen van de escalatieladder: de rationale fase, de emotionele fase en de vechtfase, waarin alles is toegestaan om de tegenstander uit te schakelen. De escalatieladder maakt de dynamiek van een conflict zichtbaar en biedt wellicht de kans om tijdig stappen te ondernemen.

Rusland voerde oorlog in Tsjetsjenië, viel Georgië aan, annexeerde de Krim, bedreigde Baltische staten. Moskou maakte geen geheim van

---

*De vredesjournalist
weet wat leiders
beweegt, wat macht
met hen doet*

---

zijn expansionistische ambities, met verwijzing naar het grootse verleden. Westerse politici, diplomaten én journalisten zagen het maar trokken geen consequenties.

De vredesjournalist heeft oog voor het verleden. Wie had verwacht dat er met het Goede Vrijdagakkoord een einde zou komen aan de oorlog in Noord-Ierland? Dat naoorlogs Duitsland lid zou worden van een Europese Gemeenschap?

De vredesjournalist heeft ook oog voor de toekomst. Wat is het scenario als er een vredesakkoord of staakt-het-vuren is gesloten? Hoe faalt het ontbreken daarvan is, bleek na het einde van de Derde Golfoor-

log en nu weer in Syrië. Rancune bij de verliezers, een overwinningsroes aan de andere zijde, een getraumatiseerde bevolking, de (on)mogelijkheid van wederopbouw.

Botte machtspolitiek

De vredesjournalist bericht over vreedzame oplossingen voor conflicten. Bijvoorbeeld door onderhandelingen in plaats van botte machtspolitiek en het 'recht' van de sterkste. In zijn boek *Oorlog of vrede, willen winnen of gelijkspel* noemt Dolph Kessler dit een op vrede gerichte preventieve dialoog. Een derde weg tussen enerzijds pacifisme en anderzijds 'oorlog als de voortzetting van de politiek met andere middelen', de visie van de Pruisische generaal Carl von Clausewitz.

De vredesjournalist heeft inzicht in defensiebeleid en -uitgaven. Waarom wordt bij de honderden miljarden die de Europese Unie wil besteden, uitgegaan van niet-onder-

bouwde bedragen voor militair materieel, in plaats van eerst vast te stellen wat nodig is en dan uit te rekenen wat het kost?

De vredesjournalist heeft kennis van politieke psychologie om te weten wat leiders beweegt, wat macht met hen doet, om te snappen waarom een bevolking achter een dictator blijft staan. En van internationaal recht en oorlogsrecht. Alleen al om duidelijk te maken waarom een oorlog in uitzonderingsgevallen gerechtvaardigd zou zijn.

Niet in de laatste plaats heeft de vredesjournalist inzicht in oorlogspropaganda, in desinformatie en cyberwar. Wat voor technieken trekken partijen uit de kast om de publieke opinie te beïnvloeden en een valse voorstelling van zaken te geven? *Trouw* loopt voorop met nieuwe redacties als Economie en Duurzaamheid en Sport en Samenleving. Nu nog de vredesverslaggever op de redactie Oorlog en Vrede. *En marche!*